

בְּהַכֶּרֶה מְלֵאָה

המקרר, אוקטובר 2024

הגות: ג'סיקה נבו
הנחייה: דניאל הייבלום ואיריס פשדצקי
ליווי: ונינה פיקהולק
אוצרות: משה אש
עיצוב: אש-בינימוב

בְּהִכָּרָה מְלֵאָה

אוקטובר 2024 במקרר: בין אמנות לאקטיביזם
קבוצת פעולה בנושא התנצלויות פומביות וצדק מעברי

פתח דבר

דניאל הייבלום ואיריס פשדצקי

כמו רבים ורבות, גם אנחנו **במקרה** מוצאות את עצמנו מבולבלות, מודאגות ולעיתים מיואשות לנוכח המציאות שבה אנו חיות. מתוך התחושות האלו, החלטנו לפעול, לנסות ליצור מרחב שמציע תקווה והזדמנות לחשוב מחדש את שקורה.

התערוכה **בהכרה מלאה** והאירועים שנלווים אליה, נועדו לפתוח חלון לעולם של צדק מעברי, לאפשר מרחב לבחינת הפרקטיקות שאפשרו לקהילות במשבר להותיר מאחוריהן מעגלי אלימות ולבנות חברה מתוקנת שראוי לחיות בה. כי עבורנו, צדק מעברי הוא מסגרת שמציעה תקווה רדיקלית - תקווה שאינה פשוט אופטימיות או הימנעות מכאב, אלא היכולת לדמיין ולהתעקש על מציאות אחרת תוך הסתכלות לעבר תהליכים של תיקון חברתי, אפילו כאשר כל הסימנים מראים שאין תקווה.

הפרויקט הזה צמח מתוך שותפות בין המקרה וג'סיקה נבו, סוציולוגית ופעילה חברתית ילידת ארגנטינה, "בוגרת" דיקטטורות, שחקרה במשך שנים את תחום הצדק המעברי. צדק מעברי עוסק בדרכים שבהן קהילות מתמודדות עם עוולות והפרות המוניות של זכויות אדם, ומציע תהליכים של הכרה, תיקון ואיחוי. הוא בוחן כיצד פרקטיקות כמו התנצלויות פומביות עשויות לקדם שלטון דמוקרטי ושלוש בר-קיימא, ומאפשרות לקהילות לנוע לעבר עתיד של ריפוי ופיוס חברתי מתוך קבלת אחריות והכרה מצד הפוגעים הישירים והעקיפים.

בהובלתה של ג'סיקה ומתוך השיח המשותף שלנו, נולד הרעיון להקים את "**הארכיון האקטיביסטי - טרנספורמציה של סכסוכים**" במקרה. זאת במטרה לבחון את המפגש שבין אמנות וצדק מעברי, ולהשתמש ביצירת הארכיון האקטיביסטי כמרחב לשימור, יצירה והפצה של ידע לקידום סיום סכסוכים, מלחמות ודיכוי, לצד יוזמות תרבותיות ואמנותיות הפועלות מתוכו ולציודו. הארכיון מבקש לשמש לא רק לתיעוד, אלא גם ככלי לפעולה ויצירת שיח חדש, פעולת-דיבור.

במהלך חודשי קיץ 2024, התגבשה "**קבוצת-פעולה**" - קבוצה מגוונת של אמניסות ויוצרים, ויחד עברנו תהליך של חקירה ויצירה במסגרת סדנה שהתמקדה ב**התנצלויות פומביות וכצדק מעברי**. הסדנה כללה מפגשים מעמיקים, שכל אחד מהם חשף אותנו להיבטים שונים של

הנושא: החל מהתנצלויות פומביות ומצבים של תיקון חברתי, דרך מחשבות על דמיון אזרחי ותקווה רדיקלית ועד לשאלות על תרומתה של האמנות לכל אלו.

לאורך הסדנה, עברנו תהליך רגשי אישי וקולקטיבי מורכב. המלחמה והנושא הטעון של צדק מעברי והתנצלויות פומביות הציפו לא פעם תחושות עזות שהיו לעיתים קשות להכלה. חווינו את הפער בין הרצון בתיקון לבין הקושי להאמין באפשרות שלו. עבור רבים, העבודה כללה תהליך של הפשטה, כאשר המילים לא תמיד הצליחו לבטא את התחושות, והאמנות הפכה למרחב שמאפשר לעבד את הרגשות, לשאול את השאלות, ולמצוא בתוך הכאב והבלבול כוח ליצירה ולשינוי.

מתוך התהליכים הללו, כל אחד ואחת מהמשתתפים הוזמנו להציג בתערוכה: עדי אנגלמן, תמר בנימיני, בלהה ברג, מאיה דרנל, שרון ולבסקי, רותי זינגר, מייקל לזר, מיכל לזרוביץ, יניב סגל, נוי עזורי, נמרוד צין ואנסמבל הזמרים כרמינה בניצוחה של תם קרני. באמצעות חקירה אמנותית של צדק מעברי והתנצלויות פומביות, האמנים בוחנים נושאים כמו אחריות קולקטיבית, הכרה, סליחה, תיקון וריפוי. העבודות בתערוכה מבקשות לשאול שאלות סביב האפשרות של האמנות לערער על העבר וההווה, ליצור מרחב להקשבה ולעודד שיח שקורא לפעולה ומזמין אותנו לדמיון מחדש את העתיד.

התערוכה **בהכרה מלאה**, שאותה אצר משה אש, אינה סוף תהליך, אלא תחנה בדרך מתמשכת של חקר ויצירה. עצירה באמצע תהליך ארוך ומשמעותי, שמחבר בין תיאוריה ופרקטיקה, ופותח שאלות מהותיות. בשל הייחודיות של המורכבות המקומית נדרש מאיתנו לפעול בצורה יצירתית, והפרקטיקות ששדה האמנות מציע מאפשרות לנו להפעיל את הדמיון, לאחוז בתקווה רדיקלית גם כשנדמה שאין אופק, ובכך ליצור סדקים במעטה הייאוש.

כל יצירה היא קריאה לפעולה, ואנחנו מזמינות אתכם לקחת חלק בתהליך, לשאול יחד איתנו שאלות, ולהביט באפשרויות אלטרנטיביות שמזמן לנו הצדק המעברי והמפגש שלו עם האמנות.

לא מחכים.

לא מתחננות להתנצלות מלמעלה.
קהילות מוסריות לוקחות אחריות
ומקדמות תהליכי התנצלות פומבית.

ג'סיקה נבו

ינואר 2024, שר הביטחון יואב גלנט מסייר בניר עוז ובמקומות אחרים בעוטף שהופקרו בשבעה באוקטובר. היישובים אמורים להיות ריקים, התושבים פונו או ברחו מבתיהם מאז אותה השבת. גלנט לא תיאם מפגש עם חברי וחברות קיבוץ ניר עוז, לא ביקש לנחם, לחבק, לשאול לשלומם, ולא להתנצל על ההפקרה והטרגדיה.

חדשות בכל הערוצים, תיעוד בזמן אמת של מפגש לא מתוכנן: מימין - גלנט, ולשמאלו - ראומה קדם, שהחמאס רצחו בקיבוץ ניר עוז שישה מבני משפחתה: בתה, בן זוגה של הבת, אמו ושלושת ילדיהם. סביבם עומדים אנשים שלפתע נהפכו לעדים למפגש בין שר הביטחון לקדם. במקומות רבים בעולם, ל"מעגל העדים" יש תפקיד משמעותי כקהילה התומכת במפגשים טעונים שכאלה בין מפקירים לנפגעים.

ראומה קדם ובן זוגה גדי לא התגוררו בניר עוז. הם הגיעו באותו היום על מנת להיכנס לחורבות ביתה של בתם ולנסות להציל איזו מזכרת מהנכדים ומהוריהם.

"היכן הייתם? טלפון אחד היה יכול להתריע בפנינו על הסכנה

שעומדת להתרחש! איפה הייתם? נפשכם באילת?"

ראומה קדם זועקת-לוחשת בלי קול מתוך גרון צרוד מכאב וטראומה.

בימים הראשונים שלאחר השבעה באוקטובר היינו בהלם, נדהמים מההפתעה המוחלטת שהחלה בשעה 6:29. אבל בינואר 2024 כבר ידענו שהיו לא מעט "נורות אדומות" והתראות, עוד באותו לילה ואף בחודשים שקדמו לו. במשך חודשים שהיו אזהרות חוזרות ונשנות של תצפיתניות וקצינות 8200, בליל שישי הופעלו התראות בעקבות הפתיחה של מאות כרטיסי סים ישראליים בעזה, ואינספור סימנים נוספים. יתרה מכך, באותו הלילה התקיימו התייעצויות בין אנשי

ביטחון בכירים, חיילים וחיילות הוזעקו והגיעו לקריה, וצוותי טקילה ירדו לדרום. כבר ידענו שראש אמ"ן, אהרון חליוה נפש בדיוק באילת, ואף חזר לישון לאחר שעדכנו אותו על המתרחש בעזה.

זה ההקשר שבו נאמרו הדברים של ראומה קדם לגלנט, שבתוכו נשאלה שאלתה הרטורית - **"נפשם באילת?"**. כי בינואר 2024 אנחנו מבינים שעל אף כל ההתראות, שום ידיעה לא הגיעה למוצבים ולתצפיתניות בעוטף, לחיילים שסיירו בגדר בשעה 5.00 לפנות בוקר, למשתתפי מסיבות הטבע, לתושבי שדרות ואופקים, לקיבוצים ומושבים בסביבה.

גם קדם, מבינה לא מבינה: **"טלפון אחד. איפה הייתם?"**.
גלנט קפוא. לא עונה.

דמותו מתערבבת לי עם פסל השיש של גיבורי עמק יזרעאל.
"מה אתה מסתכל עליי בפליאה?"
"תחשוב שאלו היו הנכדים שלך, הנינים שלך"
גלנט ממלמל: "אני לא יודע מה להגיד".

קיוויתי באותו הרגע שלפחות גופו של גלנט יביע אמפתיה ואולי חמלה. אם לא לרדת על ברכיו או להחזיק בידם של ראומה וגדי, שלפחות ירכין את ראשו וילחש:
"אני מתבייש כל כך. אני מתנצל שלא שמרנו עליכם. שלא הרמנו טלפון להתריע שמהו קורה. אני כל יום חושב שאלו יכלו להיות הילדים והנכדים שלי...."
שאוּלי קולו ייצרד.

אחד העקרונות של הטריבונל. בית דין לצדק אלטרנטיבי לנשים אותו יזמתי יחד עם קולגות/שורדות - הוא **#לא_מחכות**. לא מתחננות שמוסדות המדינה ימלאו את תפקידם, כשהם לא עושים זאת. לא שיקימו ועדת חקירה ממלכתית, לא שיתנצלו פומבית כביטוי לקבלת אחריות ובושה.

לאור ההיקף, הרוחב ועומק המחדל של לפני, ואחרי השבעה באוקטובר, נדרשת שפה אחרת המאתגרת את הפרדיגמה: משפטי אמת, צדק מאחה ויוזמות עממיות.

כאן אנחנו נכנסות ונכנסים לתמונה.

בְּהַכָּרָה מְלֵאָה

עדי אנגלמן

תמר בנימיני

בלהה ברג

מאיה דרנל

שרון ולבסקי

רותי זינגר

מייקל לזר

מיכל לזרוביץ

יניב סגל

נוי עזורי

נמרוד צין

אנסמבל הזמרים כרמינה
בניצוחה של תם קרני

עדי אנגלמן

מציגה את הסרט הדוקומנטרי 'המחבל שלי' [2002] מאת יולי כהן

צילומי סטילס מתוך הסרט

הסרט "המחבל שלי" מוצג בתערוכה באמצעות אסופה של פריימים מתוכו. הקרנה של הסרם המלא תתקיים ב־14 באוקטובר 2024 ותלווה בשיחה עם יולי כהן, יוצרת הסרט.

הבחירה של אנגלמן להציג את הסרט **המחבל שלי** משנת 2002, המתעד את המסע המטלטל שעברה יולי כהן, מדגישה כי למרות שחלפו 22 שנים מאז צאתו, המסע הפרטי-ציבורי שלה מעורר שאלות מהותיות והתלבטויות כנות, רלוונטיות ואקטואליות לחיים בישראל/פלסטין היום. הסרט מתאר אישה אחת, נפגעת פיגוע טרור בצעירותה, שהפכה בבגרותה לבמאית של קולנוע דוקומנטרי. בצעד חריג, אמיץ ושנוי במחלוקת, היא יוצרת קשר עם המחבל שפגע בה, ברצון להבין את מניעיו ובתקווה שתוכל למחול לו.

מה מניע אותה? דחף לשבור את מעגל הדמים בסכסוך הפלסטיני-ישראלי הממושך, סכסוך שהיא מסרבת לקבל כאקסיומה מתמטית. ויה הדלורוזה שהיא מפלסת לעצמה מזמנת לה מפגשים מרגשים, עיון חוזר בתולדות משפחתה ובתולדות המדינה, התמודדויות נפשיות ואתגרים למכביר. אנגלמן בוחנת את הסרט בעיניים עכשוויות. במציאות הקשה של היום, היא מהדהדת את התהיות השזורות לאורך הסרט: האם יש בנו את הכוח להתגבר על פחדים קיומיים, להסתכל לאויבינו בעיניים וללמוד את מניעיהם? האם אנו מסוגלים ומסוגלות להכיר באויב לא רק כמקרבן אלא גם כקורבן, לפתוח את הלב ולמחול לו על עוולות שביצע? האם נוכל להמיר פחד וכעס בפרקטיקה של פיוס וחמלה, גם במצב בו הפצעים עוד לא הגלידו?

עדי אנגלמן (נ. 1975, תל אביב), היא אוצרת, חוקרת אמנות ויזמית בתחום התרבות. בוגרת תואר שני בלימודי תולדות האמנות מ-UCL, אוניברסיטת לונדון, מייסדת ומנהלת אמנותית של מרסל - עמותה לקידום אמנות ותרבות (2013).

תמר בנימיני בשיתוף שלומי אמר

עבודת משך ומיצב אובייקטים עשויים חומרים ממוחזרים (זבל, בקבוקים, נייר, קרטון, בגדים), גבס, דבק וצבע אקריל.	גלעד
עבודת פרפורמנס משך (ביצוע קבוצתי).	טקס-תיקון
מיצב בחיתוך לייזר עשוי עץ, פלסטיק, ברזל ובטון. פתקים וכלי כתיבה.	קפסולה לתקווה רדיקלית

מקבץ העבודות המשותף של בנימיני ואמר מציג טרילוגיה של יצירות העוסקות בזיכרון, תיקון ותקווה לנוכח עוולות המלחמה. כל אחת מהעבודות מייצרת מרחב לחשיבה, לפעולה ולדמיון.

גלעד הוא עבודת משך המשלבת אובייקטים ממוחזרים כגון בקבוקים, נייר, בגדים וקרטון שהופכים לגלעדי זיכרון. הגלעדים נבנים ומתפרקים לסירוגין, מדגישים את המחזוריות של הרס והתחדשות, ומזכירים לנו את השבריריות שבזיכרון ואת התנועה המתמדת שבין שימור לשכחה. תהליך זה, הכולל חומרים שנזרקו או נזנחו, הופך את היצירה למעין מונומנט חי, העוסק בשאלה מה אנו בוחרים ובחרות לזכור ומה נשאר מאחור.

בעבודת הפרפורמנס **טקס-תיקון** מבוצעות תנועות איטיות ורפיסטיביות על ידי קבוצת מבצעים ומבצעות, תוך בקשת סליחה וכפרה. הטקס כמו מבקש להציע את האפשרות של תיקון אישי לצד תיקון חברתי.

קפסולה לתקווה רדיקלית היא מיצב המזמין את הקהל למלא אותו בחלומות ומחשבות על עתיד טוב יותר. בתום התערוכה האמנים יאטמו את הקפסולה בבטון, שינופץ רק כאשר המלחמה תגיע לסיומה. העבודה מבקשת לסמל את התקווה הרדיקלית - תקווה שאינה מוכנה לוותר ואינה נכנעת, גם לא מול מציאות מאתגרת ומייאשת. הטריילוגיה הזו קוראת לנו לא רק להתבונן, אלא גם להשתתף, לעצור, לתקן ולחלום על מציאות אחרת.

תמר בנימיני (נ. 1990, ישראל) היא אמנית מחול ופרפורמנס, כוריאוגרפית ויוצרת עצמאית. בוגרת האקדמיה למוסיקה ומחול, המסלול לכוריאוגרפיה, ומייסדת תכנית פרקטיס לרקדנים בירושלים.

שלומי אמר (נ. 1987) אמן רב תחומי ומעצב חוויות.

בלהה ברג

איקרוס 1|2|3

ללא כותרת

הותר לפרסום

זפת ושמן על בד

בסדרת העבודות **איקרוס 1, 2, 3**, כמו ביתר העבודות של ברג המוצגות בתערוכה, ברג משתמשת בזפת על בד. הזפת, חומר גס, כהה וצמיגי, ממלא תפקיד משמעותי ביצירת המרקם והמשמעות בציורים שלה, והתחושה של חומר שנמצא בתהליך של התקשות והתפוררות מנכיחה את תחושת הפירוק והכאב האישי והקולקטיבי.

ברג פונה למיתוס של איקרוס, המייצג גאווה ויהירות, אך גם את הכאב וההרס שבאים בעקבותיהם, הנפילה והשבריריות האנושית כמטאפורה לישראל העכשווית. סדרה זו ועבודותיה הנוספות מבטאות את הכאב העמוק שברג חשה בעקבות המצב ואת התחושות המלוות אותה ביחס לפער בין הדימוי המוחצן של המנהיגות הישראלית לבין המציאות הקשה של אובדן דרך ויהירות חסרת גבולות שהיא חשה סביבה. עבודותיה מבקשות לעורר שיח על מחיר הסכסוך, ומביאות לידי ביטוי את הכאב שנגרם לאנשים, ובמיוחד לילדים ולילדות, משני הצדדים.

בלהה ברג (נ. 1955, ישראל) ציירת, חיה ויוצרת בכפר בן נון. עבודותיה הוצגו בתערוכות יחיד וקבוצתיות בישראל ובעולם.

מאיה דרנל

ללא כותרת

מיצב במת עץ, קיר בלוקים וזכוכית חכמה

מיצב השתתפותי המורכב מזכוכית חשמלית מתחלפת, המשנה את מצבה מעכור לשקוף רק כאשר ניצבים אנשים משני צידיה. במבט ראשון נוצרת הפרדה ברורה, המאתגרת את הצופים והצופות למצוא דרכים לראות ולהכיר זה את זה.

דרנל עוסקת במושג ההכרה, שלב מקדים והכרחי במערכות יחסים בכלל, ובתהליכי התנצלות בפרט. הכרה דורשת מהמתנצל להכיר בכאבו של האחר, להודות בעוול שנגרם ולקחת אחריות על הפגיעה. העבודה מזמינה את הקהל לחוות את המורכבות של תהליך זה, ומדגישה את התלות ההדדית הנדרשת כדי לראות מעבר למחסומים ולחציצות הנפשיות והפיזיות המפרידות בין אנשים. היצירה דורשת מעורבות פעילה של הקהל כדי להתקיים, ורק כאשר שני אנשים משתתפים בתהליך מתאפשרת החשיפה ההדדית – הרגע שבו ההכרה מתממשת. תהליך ההכרה הוא דו-כיווני: מצד אחד חוויית ההכרה באחר, ומצד שני החוויה של להיות נראית על ידי האחר. העבודה משמשת כדימוי לחיים בחברה דמוקרטית ופולורליסטית, שבה ההכרה בהבדלים ובזכויות של האחר היא תנאי הכרחי לקיום משותף ומכבד.

* תודה מיוחדת לתאמ"י מייקספייס TAMI makerspace

מאיה דרנל (נ. 1989, ירושלים), היא אמנית פלסטית ומעצבת גרפית. בוגרת תואר שני בפסיכולוגיה קוגניטיבית מאוניברסיטת תל-אביב.

העבודה מהווה התפתחות והמשכיות ליצירתה הקודמת של ולבסקי, **ניקיון כפיים**, שעסקה באקט היומיומי והכמעט בנאלי של צחצוח שיניים כפעולה אישית-קולקטיבית, המזמנת שאלות על הבית - זה הפרטי וזה הלאומי. צחצוח השיניים המוצג בלופ אינסופי כשלצידו הכיור העומד לפנינו ריק ונקי, הופכים את אקט הניקיון היומיומי לפעולה סימבולית רבת משמעויות - עיסוק אובססיבי בניסיון לנקות את החברה מכתמים פנימיים וחיצוניים כאחד.

בעיניים עכשוויות, ועל רקע המציאות הנוכחית של מלחמה ושפיכות דמים, האמנית מבטאת את התחושה הכואבת שישראל הופכת להיות פחות ופחות "בית" עבור רבים ורבות. בשנים האחרונות, נדמה שהחברה הישראלית עוברת תהליך של הקצנה וקיטוב, בו תחושות של אובדן תקווה וחוסר שייכות הולכות וגוברות. ולבסקי שואלת כיצד אפשר "לצחצח" את החברה, לנקות אותה מקיטוב, משנאה, משפיכות דמים, משחיתות ומאלימות. היא מציבה את שאלת הטיהור והניקיון כמשימה בלתי אפשרית לכאורה - תהליך עיקש ומתמשך, שדורש לא רק פעולות חיצוניות אלא גם חשבון נפש פנימי.

לסלוח ולשכוח חוזר חלילה

גלויות, עפרון טרמוטרנספר על נייר

העבודה מורכבת מסדרת גלויות שעליהן מופיעות מילים כמו "מחול", "חִינָה" ו"כִּפְּרָה", בשלוש שפות - עברית, ערבית ואנגלית - המצוירות בפונטים שונים. הגלויות מזמינות את הצופה להתבונן בחזרתיות של המילים, ולהרהר במשמעותן המשתנה.

זינגר בוחנת את הקשר בין הדת לבין ההבנה של סליחה ומחילה בתרבות ובחברה בה אנו חיים וחיות. היא מעלה שאלות כגון מי רשאי למחול? מי חייבת לסלוח? האם ומתי ניתן למחוק עוולות בשם הדת או החברה? שאלות הנוגעות במתח הקיים בין הדרישות הדתיות והתרבותיות לסלוח ולמחול, לבין ההבנה שהמעשה לא תמיד מסתכם רק במילים. המילים המופיעות על הגלויות אינן מילים בלבד - הן משקפות עולמות שלמים של משמעויות תרבותיות ודתיות, ודרך כך מבקשות להעלות את התהייה האם הסליחה היא תמיד אפשרית, ובאילו נסיבות היא מתאפשרת.

רותי זינגר (נ. 1961, סוּוֹזִילַנְד), היא אמנית רב תחומית העוסקת בציור, רישום, וידאו ומיצב. בוגרת קולנוע וטלוויזיה ותואר שני בעיצוב תפאורה באוניברסיטת תל אביב, ותואר שני באמנות יצירה באוניברסיטת חיפה.

אדמה ערופה

וידאו 2:06 דקות ומיצב
(אדמה, צנצנות זכוכית, מנורה, מדף ודלי)

העבודה מורכבת משני חלקים - מיצב המשלב אדמה וחומרים ממוחזרים, ועבודת וידאו עם סאונד מטקסי התנצלויות פומביות בעולם ושכבות של צילום של האמן בסטודיו שלו שפורקו לפריימים בודדים וחוברו מחדש בתהליך סיזיפי. החומרים הממוחזרים, והאלמנטים כמו המנורה השבורה שהודבקה באופן שאינו שלם, מסמלים את המתח בין השבר לתקווה ובנייה מחדש.

בעבודתו, לזר עוסק בטקסי היטהרות הגוף, שנערכים לעיתים לפני התנצלויות פומביות, ומתמקדים בפעולת הטיהור הפיזי והסימבולי באמצעות שטיפת חלקי הגוף במים. טקסים אלו מייצגים את תהליך ההיטהרות מעוולות העבר, ומהנטל המוסרי והנפשי, הן של הפוגעים והן של הקורבנות. בתרבויות רבות, גם טקס הענקת אדמה נתפס כמחווה של פיוס, ומייצג את השבת הכבוד, האדמה, והזכויות שנלקחו. השימוש באדמה מסמל את הקשר ההדוק של החברה האנושית עם האדמה עליה אנחנו חיים ונלחמים, ובתוכה נקברים. האדמה גם היא סמל לריפוי ולפיוס, ושכבות האדמה הן מעין ארכיון שבתוכן קבורות ההיסטוריות הנסתרות שאותן התנצלויות פומביות שואפות לחשוף, ולהכיר בהן.

מייקל לזר (נ. 1971, קנדה), הוא אמן רב תחומי (פיסול, וידאו, סאונד ומיצב). בעל דוקטורט בגיאופיזיקה ומדעים פלנטריים מאוניברסיטת תל אביב, ופרופסור למדעי הים באוניברסיטת חיפה.

אל יתהלל חוגר כמפתח

מדיה מעורבת

העבודה אֶל יִתְהַלֵּל חֹגֵר כְּמִפְתָּח היא ציור במדיה מעורבת, המשלב דימויים ממקורות תרבותיים שונים. לזרוביץ משלבת בעבודתה דימויים מיתולוגיים מהמסורות היוונית והיהודית, כשהיא עוסקת בהיבריס - חטא הגאווה, ששורשיו נטועים עמוק בהיסטוריה האנושית.

בעבודתה, לזרוביץ עושה חשבון נפש אישי ולאומי כלפי החטופים המוחזקים בעזה, תוך התבוננות כואבת על חטא הגאווה שהביא אותנו למצב הנוכחי. האמנית עוסקת ברגעים שלפני הקריסה ומציבה מראה שמאתגרת את הצופה להרהר בחטא הגאווה הלאומי והאישי. העבודה מעוררת שאלות לגבי האופן שבו אנו כחברה מתמודדים ומתמודדות עם עוולות שנעשו בשם הגאווה והכוח. היא מחברת את המיתוסים הקדומים למציאות העכשווית וחוקרת את הקשר בין התנצלות, אחריות ופצעים קולקטיביים שעדיין מדממים.

מיכל לזרוביץ (תל אביב), אמנית רב תחומית, ציור, וידאו ארט ופיסול. בוגרת תואר שני באמנות בינתחומית באוניברסיטת תל אביב ובוגרת התוכנית במדרשת בית ברל ללימודי המשך באמנות.

ציורי הקיר של סגל משאילים את האסתטיקה מההפגנות הפוליטיות של "החזית הוורודה", עם הצבע הורוד החזק והשימוש באמצעים אמנותיים ככלי לביקורת נוקבת על החברה הישראלית והיחס שלה לקורבנות.

בעבודה **סליחה שנפגעת** סגל מבקש להתייחס לקורבנות שנאלצים ונאלצות כביכול להתנצל על סבלם. הוא חושף את האבסורד החברתי שבו החטופים, המפונות והנפגעים נאלצות לשתוק ולא לערער על סדרי הכוח, כדי לא להיתפס כאיום על הלגיטימיות של השלטון. זו אמירה חדה על האקלים הפוליטי בישראל, בו כל ביקורת על המדינה מקוטלגת כ"פוליטית" ומושקת. בעבודה **כולנו משת"פים** ישנה ביקורת נוקבת לא פחות, כשסגל מעמת את הקהל עם האמת המרה: כולנו, כל אזרח ואזרחית, משתפים פעולה עם העוולות המתבצעות סביבנו, אם באופן אקטיבי ואם דרך חוסר מעש. אך יחד עם זאת, העבודה קוראת גם לפעולה, ומזכירה לנו שאם כולנו משתפי פעולה בדבר עבירה, באותה מידה אנחנו יכולים ויכולות לשתף פעולה כדי לשנות את המצב ולבנות מציאות טובה יותר.

Number of the Beast

צבע שמן, דיו להדפס, פסטל שמן וטושים על MDF מגולף

העבודה **Number of the Beast** היא טריפטיך - שלוש עבודות בצבע צהוב עז, הצבע שמוכר לנו כל כך, שכבר שנה צובע את הרחובות, המסכים והסביבה כולה, ולא נותן מנוח.

בעבודתה, עזורי משקפת את תחושת הקונפליקט שהיא חשה כשהיא ממשיכה בחיי היומיום שלה – עזורי אומרת "אני מתנצלת קודם כל בשם עצמי עבור נפגעי המלחמה ומשפחות החטופים על כך שהמשכתי בחיים, שקמתי בבוקר והלכתי לעבודה ולא שבתתי רעב יום וליל".

מתוך התמודדת עם תחושות של אשמה וחובת פעולה, ולצד ההבנה שגם מחר היא תקום ותמשיך בחייה, האמנית מתעסקת עם שאלות של אחריות אישית וחברתית ומתנצלת על האתמול, ההיום והמחר.

התנצליות שלא נאמרו

עבודת וידאו

בעבודה צין בוחן את הכמיהה האנושית לשמוע מילות התנצלות מצד דמויות שהן, בעיניו, מחוללות הרס. דרך פעולה כמעט טקסית, הוא עוטה על עצמו את דמויות אלה ומכריח אותן - כלומר את עצמו - להשתתף בתהליך של תיקון וריפוי.

זהו ניסיון מובהק לפצות על היעדרותן של ההתנצליות במציאות שבה אנו חיים וחיות, באמצעות יצירתן במרחב מדומיין. העבודה חושפת את המתח בין הרצון בתיקון אמיתי לבין תחושת אובדן השליטה, כאשר הפער בין הציפייה לבין המציאות הופך את המעשה לכמעט פרפורמטיבי.

צין מציג את הבלבול והחולשה שמתלווים לתחושת האחריות הבלתי נמנעת, כשהוא מגלם את הדמויות שהיה מצפה שיתנצלו ואף תובע התנצלות מעצמו, כמו מתוך תחושת ייאוש והשתוקקות לריפוי. העבודה מעלה שאלות על הצורך בהתנצליות, תוך שהיא חושפת את המורכבות הרגשית של האקט הזה ואת הבלבול בין הקרבן לבין הפוגע.

נשב על המרפסת

פרפורמנס מקהלה, 10 דקות

הפרפורמנס יתקיים במעמד פתיחת התערוכה, וימשיך ללוות את קהל המבקרים והמבקרות לאורך התערוכה באמצעות הקלטת שמע של הביצוע. היצירה מבוססת על עיבודים עכשוויים לשירים ישראליים נוסטלגיים מנוף ילדותנו, ומציעה בחינה מחודשת של המשמעות שלהם בהקשר של המציאות הנוכחית.

האם התמימות והתקווה, אשר טבועות בשירי הילדות הללו, עדיין רלוונטיות אל מול השינויים והתמורות שחלו בחברה הישראלית? האנסמבל מבצע את השירים המוכרים בדרך שמעוררת תהיות ושאלות על האפשרות להחזיק בתקווה רדיקלית בימים אלו.

הקהל מוזמן להתבונן מחדש בערכים כמו זהות, בית ונוף - דרך העדשה של ההווה, כשבזכות העיבודים, אותם אלמנטים מוכרים מקבלים רובד חדש ומזמינים אותנו לדמיין אפשרות של מציאות אחרת.

אנסמבל כרמינה הוא הרכב קולי קלאסי צעיר של 12 זמרים וזמרות, שהוקם ב-2011 על ידי תם קרני. קרני היא בוגרת לימודי ניצוח בתל אביב, באמסטרדם ובשוודיה וזוכת מלגת גארי ברתיני לשנים 2014-5.

בְּהִכָּרָה מְלֵאָה

במהלך אוקטובר יתקיימו מספר אירועים לציבור הרחב - כניסה חופשית:

יום רביעי, 9.10.2024, 20:00

אירוע פתיחת התערוכה, כולל שלוש עבודות פרפורמנס:
פרפורמנס של תמר בנימיני
פרפורמנס מקהלה של אנסמבל כרמינה
פרפורמנס משותף של שרון ולבסקי, יניב סגל ונמרוד צין

יום שני, 14.10.2024

19:30 הקרנת הסרט "המחבל שלי"
בבימויה של יולי כהן
ודיון עם הבמאית לאחר ההקרנה
(בהרשמה מראש)
21:15 "טקס-תיקון"
פרפורמנס קבוצתי של תמר בנימיני

יום שישי, 25.10.2024, 11:00

סדנת דמיון פוליטי עם מורן בריר
(בהרשמה מראש)

יום רביעי, 30.10.2024, 19:00

אמנות מחאה בארגנטינה,
ערב לזכרה של ד"ר רונית סולטן-טל
(בהרשמה מראש)

יום שישי, 1.11.2024, אירוע סגירת התערוכה

11:00 סדנה עם עינת ויצמן וג'סיקה נבו
(בהרשמה מראש)
13:30 טקס נעילת התערוכה שכולל "טקס-תיקון"
של תמר בנימיני וסגירת הקפסולה

*יתקיימו אירועים נוספים לאורך אוקטובר -
פרטים נוספים יפורסמו באתר שלנו

המקרר - בית לאמנות, ליצירה ולקהילה,

הכולל גלריה, סטודיואים ובית קפה, יוזם ומארח פרויקטים חברתיים ואמנותיים תוך מחויבות לסביבה מכלילה, נגישה ופתוחה. אנחנו, צוות המקרר, מזמינות ומייצרות מפגש ושיח בין אנשים, אמנים ואמניות, שכנים ואקטיביסטיות, באמצעות גישות השתתפותיות ותהליכיות המאתגרות את מה שהאמנות יכולה להיות ולעשות עבור מגוון רחב של קהלים. אנו פועלות לקידום אמנות לשינוי חברתי ויוזמות פרויקטים בינתחומיים הנוגעים לסוגיות חברתיות ותרבותיות.

בלב הפעילות שלנו עומדת האמונה בכוחה של

האמנות וביכולתה לעורר דיאלוג ולהניע תהליכים חברתיים, כמו גם האפשרות להניע את האמנות דרך תהליכים חברתיים ולעצב את המציאות בה אנו חיים וחיות.

שעות פתיחת הגלריה

ב'ה' 10:00-16:00

א' 9:00-15:00 או בתיאום אישי

כניסה חופשית

המקרר, רחוב החשמונאים 90, תל אביב

(הכניסה בסוף השביל שמתחיל ליד דוכן הפיס)

www.hamecarer.co.il

לפרטים נוספים: hello@hamecarer.co.il

לתיאום נגישות: 0507749923

פייסבוק: [@hamecarer](https://www.facebook.com/hamecarer)

אינסטגרם: [@hamecarer_therefrigerator](https://www.instagram.com/hamecarer_therefrigerator)

العربية

English